

ГАЙДАЙ Н.В.,
РЕВЕНЬКО О.М.,
ОЛІЙНИК Н.С.,

Запорізький державний медичний
університет,
м. Запоріжжя, Україна

**ПСИХОЛОГІЧНІ, ПЕДАГОГІЧНІ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ
З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ З ФАХУ
«АКУШЕРСТВО І ГІНЕКОЛОГІЯ»
В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ
СТАНДАРТІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

GAIDAI N.V., REVENKO A.M., OLIYNYK N.S. **Psychological, pedagogical and organizational conditions of education of students with English-language education in the field of «Obstetrics and Gynecology» in the implementation of European standards of higher education in Ukraine.** *This work is devoted to the new methods of training of English-speaking students at the Department of Obstetrics and Gynecology of ZSMU. It is offered new methods of educational work by variety of scientific work, improvements of practical skills by independent student work, university's clinic.*

Keywords: *English speaking students, obstetrics and gynecology, tests, students' scientific society, team.*

ГАЙДАЙ Н.В., РЕВЕНЬКО О.М., ОЛІЙНИК Н.С. **Психологічні, педагогічні та організаційні умови навчання студентів з англomовною формою навчання з фаху «Акушерство і гінекологія» в умовах запровадження європейських стандартів вищої освіти в Україні.** *Робота присвячена сучасним методам оптимізації навчального процесу англomовних студентів шляхом урізноманітнення навчального процесу удосконаленням практичних навичок, розглядом клінічних ситуацій, командною роботою в ургентних випадках, рівнем лікувальної практичної майстерності викладача, залучення їх до науково-дослідної роботи в студентському науковому товаристві на кафедрі акушерства і гінекології ЗДМУ.*

Ключові слова: акушерство і гінекологія, тести, ділові ігри, студентське наукове товариство, англomовні студенти, команда, університетська клініка, новітні технології.

ГАЙДАЙ Н.В., РЕВЕНЬКО О.М., ОЛЕЙНИК Н.С. **Психологические, педагогические и организационные условия обучения студентов с англоязычной формой обучения специальности «Акушерство и гинекология» в условиях внедрения европейских стандартов высшего образования в Украине.**

Работа посвящена современным методам оптимизации учебного процесса англоязычных студентов путем разнообразия учебного процесса усовершенствованием практических навыков, рассмотрением клинических ситуаций, командной работой в urgentных случаях, уровнем лечебного практического мастерства преподавателя, привлечение их к научно-исследовательской работе в студенческом научном обществе.

Ключевые слова: акушерство и гинекология, тесты, деловые игры, научный студенческий кружок, англоязычные студенты, командная работа, университетская клиника, современные технические возможности.

Для закладів вищої освіти підвищення кваліфікації є обов'язковою складовою системи забезпечення якості освіти. Сучасні новітні підходи до навчального процесу у вищій школі формують якісні базові цінності професійної підготовки майбутнього лікаря, науковця. Головною метою української вищої освіти є підвищення її рівня якості освіти, конкурентоспроможності фахівців на ринку праці. Розвиток сучасного суспільства, обставини, пов'язані з пандемією у світі, диктують новітні принципи освітнього процесу. У зв'язку з ситуацією, що виникла внаслідок пандемії, в запорізькому державному медичному університеті в університеті успішно застосовується дистанційне навчання з залученням сервісу MS "Teams." Інтеграція України до Європейського Союзу та розширення міжнародних зв'язків обумовлюють нові вимоги до рівня професійної підготовки студентів вищих навчальних закладів.[1,с.36]Після закінчення університету лікар повинен мати базові теоретичні знання та практичні навички, володіти методами профілактики, лікування та реабілітації, необхідним для практикуючого фахівця або сімейного лікаря. Вміти прогнозувати можливі ускладнення і профілакувати їх, залучаючи індивідуальний підхід, призначати лікування та надати першу допомогу при загрозливих для життя пацієнтки [4, с.44]. Головною метою

української вищої освіти є підвищення її рівня якості, конкурентоспроможності фахівців на ринку праці.

Викладач клінічної кафедри одночасно є лікарем. Не виникають етичні проблеми, якщо викладач багато знає і багато чому може навчити. У зв'язку з цим, яким лікарем він постає перед студентами, багато в чому визначає етику навчального процесу. Викладач навчає тому, що знає сам, навчає навичкам, якими володіє сам. Між викладачем і студентами виникають особливі партнерські відносини: в учбовому процесі при клінічному розборі хворого вони стають колегами. При цьому викладач-клініцист може продемонструвати рівень свого клінічного мислення, вміння збору анамнезу, навичкам обстеження, професійний підхід до інтерпретації результатів клініко-лабораторних та інструментальних методів дослідження. Крім того, вміння викладача зацікавити майбутніх лікарів у активній участі у клінічному розборі хворої, вислуховуючи і обговорюючи думку студентів.

Важливим аспектом навчального процесу є об'єктивне оцінювання знань студентів на етапі пересічного, на протязі циклу та заключного контролю знань. Уникнути конфліктних ситуацій, підвищити об'єктивність оцінювання знань дозволило залучити в учбовий процес тестових завдань. Згідно цієї системи застосовується кількісний критерій оцінювання-процент правильних відповідей. Слід пам'ятати при підготовці тестів- формулювання коректних тестів. Однак, в клінічній медицині не завжди можливо однозначно відповісти на поставлене запитання. У зв'язку з цим, в процесі проведення практичних занять, модульного контролю на лекціях необхідно обговорювати можливі варіанти відповіді. Наприкінці навчального року студенти демонструють рівень підготовки по результатам «Кроку»-1,2,3.

Майбутній лікар повинен залучатися до сучасних технологій надання та обробки інформації – комп'ютеру, Інтернету, тестуванню, діловим іграм. Особливе значення має набуття практичних навичок. Студент повинен не тільки знати, але й вміти. Лікарському вмінню, навичкам можливо навчитися тільки з залученням пацієнтів, коли можливо ознайомитись з анамнезом життя, перебігом вагітності, провести об'єктивне обстеження. При цьому студент стає активним учасником не тільки учбового, але й лікувального процесу, що підвищує його самооцінку і мотивацію до навчання[3,с.80]. Велике значення набуває у зв'язку з цим створення університетських клінік.

Крім знань, зростає відповідальність студента у зв'язку з тим, що в процесі навчання він залучається до лікарської таємниці пацієнтки. З цією метою в західно-європейських вищих навчальних закладах залучають волонтерів, акторів у якості пацієнта. Надання навичок щодо виконання норм професійної лікарської етики добре вплине на загальну ситуацію з етикою та правами людини.

Основна концепція міжнародної організації «Суспільство знань» під егідою ЮНЕСКО – «всесвітній єдиний освітній простір» набула особливої актуальності у зв'язку з інтеграцією України в Європейський союз, що передбачає відповідність професійних вимог до лікарів акушерів-гінекологів в Україні із критеріями Європейського союзу. Формування сучасного лікаря – це безперервний процес напруженої праці і самовдосконалення.

На кафедрі акушерства і гінекології ЗДМУ велике значення в програмі підготовки студентів з англomовною формою навчання відводиться лекційному матеріалу з особливостями вікової фізіології і патофізіології, фармакокінетики лікарських засобів, критичним станам з урахуванням сучасних протоколів алгоритму надання спеціалізованої допомоги, показанням до різних хірургічних втручань. Процес навчання на практичних заняттях проводиться з використанням моделювання клінічних ситуацій і тестових завдань. Велике значення надається опануванню практичними навичками як в акушерстві так і в гінекології. Звертається увага студентів на актуальність проблеми ранньої діагностики невідкладних станів для своєчасного проведення лікувальних заходів, що у свою чергу, впливає на результат лікування.

Послідовність цих складових навчального процесу сприяє формуванню клінічного мислення і вдосконалення отриманих знань.

Одним із шляхів поліпшення підготовки студентів з англomовною формою навчання є залучення їх до наукової роботи в студентському науковому товаристві, що працює на кафедрі і вже має свої традиції. Багаторічний досвід роботи в студентському науковому товаристві підтверджує, що науковий пошук, робота з медичною літературою, дослідженням, вміння їх оцінити не тільки поглиблюють знання з окремої акушерської чи гінекологічної проблеми, а й допомагає клінічно мислити, використовувати отримані результати в майбутній практиці. Студенти з англomовною формою навчання з великим інтересом відгукнулись на цей вид самостійної студентської діяльності. Теми наукових досліджень ми обговорюємо заздалегідь, разом зі студентами.

Результатом науково-дослідної роботи є високий ступінь засвоєння учбового матеріалу. Студенти є співавторами друкованих праць, беруть активну участь у конференціях, як в університеті, так і в конференціях, що проводяться в різних містах України та міжнародних форумах. За минулий рік студенти нашого університету виступали з доповідями на міжнародних студентських зібраннях в Португалії, Польщі, Бельгії. Зараховані до громади «Молоді вчені Європи»

Сучасні технології передачі знань ефективно спряють формуванню майбутнього фахівця, мати поглиблені знання з предмету, більш впевнено почувати себе в професійних ситуаціях.

Наявність мовного бар'єру між пацієнтами та іноземними студентами перешкоджає організації індивідуальної роботи із пацієнткою. У зв'язку з цим, викладач має бути присутнім під час самостійної роботи цілої групи, забезпечуючи синхронний переклад, проводити корекцію опитування та клінічного огляду пацієнтки. Цей факт значно знижує інтенсифікацію навчального процесу.

З метою продуктивного засвоєння на практиці теоретичного матеріалу та закріплення отриманих знань студентів впроваджена робота над типовими ситуаційними завданнями із залученням фантомного курсу. У зв'язку з цим оптимальною є академічна група, що складається з 3-5 іноземних студентів.

Видання навчальних посібників, методичних рекомендацій орієнтує та активізує діяльність студентів на самостійну творчу роботу та сприяє формуванню клінічного мислення, професійних навичок, що створює необхідні умови для успішного навчання.

З цією метою викладачами нашої кафедри написані і видані у двох томах цикл лекцій з сучасного акушерства і гінекології, навчальні посібники для самостійної роботи студентів. Також на кафедрі формується фільмотека навчальних фільмів за тематикою робочої програми.

Цікавим і нетрадиційним заходом для засвоєння студентами навчального матеріалу є заохочення до виступів з доповіддю. Особливо приємно коли англomовні студенти посідають призові місця на міжнародних студентських зборах у містах України та за кордоном.

Сучасні новітні підходи до навчального процесу у вищій школі формують якісні базові цінності професійної підготовки майбутнього лікаря і науковця. Запорізький державний медичний університет з цим важливим завданням, враховуючи виклики часу, успішно справляється, заздалегідь вистроївши чітку раціональну модель навчального процесу, який не переривається.

Список використаних джерел:

1. Андрійцев В. Сучасна правнича наука та освіта на шляху до Болонського процесу // Вища школа - 2005. - №3. - с. 36-54
2. Волосовець О.П. Питання освіти у контексті впровадження засад Болонської декларації у вищій медичній школі // Медична освіта. - 2005. - №2. - С. 9-16
3. Ковальчук Л.Є. Удосконалення самостійної роботи студентів - необхідна умова реалізації ідей Болонського процесу // Галицький лікар, Вісн, 2008. т. 15. №1. - С. 79-81
4. Хоменко К.П. Тенденції, принципи, закономірності підготовки лікарів у вищих навчальних закладах Польщі // Тематичний випуск «Вища освіта

- України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». - Додаток до Вип. 37-1 ,Том V(73), 2017.- с. 38-52
5. Этапы формирования навыков.Тренировки и тренажеры.[Электронный ресурс].-Режим доступа: <http://psyera.ru/etapy-formirovaniya-navykov-trenirovka-i-trenery-929.htm>

Transliteration of References:

1. Andriytssev V. Modern jurisprudence and education on the way to the Yabolon processes. // High school - 2005. - № 3. - p. 36-54
2. Volosovets O.P. Education issues in the context of the introduction of the principles of the Yabolon leclaration in Higher Medical School. // Medical education. - 2005. - №2. - p. 9-16
3. Kovalchuk L.E. Improving the independent work of students is a necessary conditionn for the implementation of the ideas of the Bologna processes. // Galician doctor, Bulletin, 2008. - t.15. - №1. - p.79-81
4. Khomenko K.p. Trends, principles, patterns of training of doctor in higher educational institutionsof Poland. Thematic issue «Pigher education of Ukraine in the text of integration into the European educational space.»- iupplement to Release. 37-1, t.V (73)
5. Stages of skill formation.Training and simulators.(Electronic resource).- Access: <http://psyera.ru/etapy-formirovaniya-navykov-trenirovka-i-trenery-929.htm>

GAIDAI N.V., REVENKO A.M., OLIYNYK N.S.

Zaporizhia State Medical University, Zaporizhia, Ukraine

E-mail: gaidai.n@ukr.net

**PSYCHOLOGICAL, PEDAGOGICAL AND ORGANIZATIONAL CONDITIONS OF
EDUCATION OF STUDENTS WITH ENGLISH-LANGUAGE EDUCATION IN THE FIELD
OF «OBSTETRICS AND GYNECOLOGY» IN THE IMPLEMENTATION OF EUROPEAN
STANDARDS OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE**

<https://doi.org/10.38014/osvita.2022.89.14>